Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Een betere toekomst begint met werk. Ook als je een beperking hebt.

Je hebt een beperking en je wilt graag aan de slag. Maar je hebt wel hulp nodig om de baan te vinden die bij je past. En als je een baan hebt om die te houden. Die hulp is niet altijd gemakkelijk te vinden. Dat is nu geregeld en aangepast in de Participatiewet. Er zijn recent al dingen veranderd en er gaat nog meer veranderen. Het mooie aan deze veranderingen is dat mensen die willen werken, werkgevers én de uitvoerders hebben meegedacht. Carola Schouten, de minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen, vindt het belangrijk dat hun stem is gehoord.

Wat willen we bereiken met de nieuwe wet, wat verandert er?

De helft van de mensen met een beperking heeft nu geen werk. Een deel van hen kan niet werken, maar veel mensen kunnen en willen graag aan de slag. Dat lukt niet altijd. Dat komt soms doordat nog te weinig werkgevers iemand met een beperking in dienst hebben. Minister Schouten wil dat veranderen. Mensen voor wie het altijd moeilijk was om een baan te vinden, kunnen zo werken aan een betere toekomst. Want werk is veel meer dan alleen geld. Werk betekent dat je nieuwe dingen leert, collega's hebt en mensen ontmoet. Met werk voel je je onderdeel van de samenleving.

Meer gebruik van loonkostensubsidie

Gemeenten moeten loonkostensubsidie inzetten als je een baan hebt en met een beperking aan de eisen voldoet. Ze kunnen hier niet vanaf wijken door andere regels op te stellen. Dat wordt vanaf 1 juli 2023 duidelijker. Werkgevers en mensen met een beperking kunnen ook zelf bij de gemeente om loonkostensubsidie vragen. Zelfs als je al een tijdje werkt (maximaal een half jaar), kun je dit nog altijd doen. Als je verhuist, dan is de nieuwe gemeente waar je gaat wonen verantwoordelijk.

Voordat de loonkostensubsidie gegeven kan worden, moet iemand de loonwaarde vaststellen. Dat is een manier om te zien welk werk je doet en hoe snel en hoe goed dat gaat. Vroeger waren er verschillende manieren om dat te doen, maar nu is er nog maar één. Er komt iemand langs op je werk. Je kunt haar/hem vragen stellen en uitleg krijgen over jouw loonwaarde en zeggen wat je ervan vindt. Ook met jouw werkgever wordt gesproken.

Steeds meer gemeenten volgen eenzelfde pad om de loonkostensubsidie uit te voeren. Dat is voor iedereen duidelijker. De tijd die de gemeente nodig heeft voor het nemen van een besluit en wanneer de gemeente de subsidie aan de werkgever betaalt, staat vast:

- Een besluit over de loonkostensubsidie moet zijn genomen binnen 5 weken nadat de loonwaarde is vastgesteld of nadat is bepaald dat de loonwaarde nog niet moet worden vastgesteld (bij forfaitaire loonkostensubsidie).
- De betaling moet plaatsvinden op de laatste werkdag vóór de eenentwintigste dag van de maand waarin gewerkt is.

Samenloop no-riskpolis en loonkostensubsidie

Met een no-riskpolis neemt UWV de loonkosten over van jouw werkgever als je ziek wordt. Voor jouw werkgever is het belangrijk om te weten dat uitbetaling van een no-riskpolis bij ziekte niet kan overlappen met de betaling van de loonkostensubsidie.
Sinds 1 januari 2022 is geregeld dat deze doorloopt en dat UWV een aanvulling betaalt aan de werkgever.

Aanvraag om hulp bij werk

Werkgevers en mensen met een beperking kunnen de gemeente om hulp vragen bij het vinden van werk of het houden van het werk dat ze hebben. De minister wil dat gemeenten zoveel mogelijk dezelfde hulp geven. Ook daarvoor is de Participatiewet aangepast.
De gemeente beslist zelf welke hulp zij nodig vindt.

In de Participatiewet staat dat gemeenten op verschillende manieren begeleiding of persoonlijke ondersteuning, zoals een jobcoach, moeten regelen. De gemeente betaalt een jobcoach rechtstreeks. Of de gemeente geeft een bedrag aan jou en je werkgever zodat jullie zelf een jobcoach kunnen regelen.
De gemeente bepaalt hoeveel uur per week en hoelang de jobcoach nodig is en welke kwaliteiten deze moet hebben.

Proefplaatsing

Zijn er nog andere manieren om je aan werk te helpen? Ja, er is een proefplaatsing mogelijk. Gemeenten konden dit al doen, maar nu is dat ook bij wet geregeld. Tijdens een proefplaatsing kan je 2 tot maximaal 6 maanden ergens werken en de gemeente betaalt je uitkering door.

Dit regelt jouw gemeente bij een proefplaatsing:
- De gemeente bepaalt of je een proefplaatsing nodig hebt.
- De gemeente regelt een proefplaatsing wanneer dat nodig is en hoe dit moet gebeuren.
- De gemeente stelt vast hoe het gaat met vervoer naar je werk en of je aanpassingen nodig hebt of andere voorzieningen. Dat geldt ook voor de andere ondersteuning die je kan krijgen.

Elke gemeente legt dit vast in haar eigen regels (dat heet een verordening). Je kunt bij je gemeente (waar je woont) navragen hoe dit geregeld is.

Mensen in de bijstand mogen een deel van hun loon houden

Mensen in de bijstand konden al voor een half jaar 25% van hun loon houden. Dit noemen we vrijlating. Mensen met een beperking die in deeltijd gaan werken met loonkostensubsidie en ook nog een bijstandsuitkering hebben, houden daarna ook nog 15% van hun loon bovenop die bijstandsuitkering. Ook hiervoor is de Participatiewet aangepast. Deze regel ging in op 1 januari 2023. Mensen met een beperking die met loonkostensubsidie werken, houden nu dus langer meer loon over als zij werken. Dat was al zo voor mensen met een medische urenbeperking.

Geen vier weken zoektermijn voor mensen met een beperking

De zoektermijn van vier weken voordat de gemeente een bijstandsaanvraag in behandeling neemt, gaat veranderen. Voortaan hoef je als je jonger dan 27 jaar bent en een beperking hebt (een medische urenbeperking of als je werkt met loonkostensubsidie) niet meer te wachten. Jongeren die van het praktijkonderwijs of voortgezet speciaal onderwijs komen, hoeven in het eerste jaar ook niet te wachten.

Kostendelersnorm gewijzigd voor jongeren tot 27 jaar

Per 1 januari 2023 is de kostendelersnorm gewijzigd zodat huisgenoten tot 27 jaar niet langer meetellen als kostendelende medebewoner. Zo zijn zij niet van invloed op de hoogte van de bijstandsnorm van bijstandsgerechtigden. Omgekeerd geldt voor bijstandsgerechtigde jongeren tot 27 jaar dat hun huisgenoten vanaf 27 jaar wél meetellen als kostendelende medebewoner. Het is en blijft mogelijk om maatwerk te bieden als de situatie dat vraagt.

Wat moet je nog meer weten?

- De regering heeft afspraken gemaakt met vakbonden en werkgevers om meer mensen met een beperking te laten werken (de banenafspraak). De regering gaat de groep mensen waar deze afspraak voor geldt vergroten. Wil je hier meer over weten? Klik dan op de link over de banenafspraak onderaan dit document.
- Als je tot de groep van de banenafspraak hoort, tel je mee. Jouw werkgever komt dan in aanmerking voor een no-riskpolis. UWV neemt de loonkosten van de werkgever over als je ziek wordt en jouw werkgever krijgt (meestal) ook een loonkostenvoordeel: een geldbedrag omdat hij jou in dienst heeft genomen.
- Verder is de Wajong al eerder aangepast en verbeterd. Voor mensen in de Wajong kan loondispensatie worden ingezet. Een link naar meer uitleg over de Wajong vind je onderaan dit document.
- De regering heeft in de Participatiewet vastgelegd dat gemeenten een beschutte werkplek moeten regelen voor mensen die dat nodig hebben. Daar krijgen zij geld voor. Wil je hier meer over weten? Klik dan op de link over beschut werk onderaan dit document.
- Ook voor mensen met beschut werk krijgt de werkgever (zoals een sociaal ontwikkelbedrijf) een no-riskpolis.
- Loonkostensubsidie voor mensen met een beperking wordt ook geregeld in de Participatiewet. Het betekent dat een werkgever subsidie (een ander woord voor geld) van de gemeente krijgt als je bijvoorbeeld minder snel kunt werken. Hiervoor word je loonwaarde vastgesteld (zie eerdere uitleg onder ‘Meer inzet van loonkostensubsidie’).
- De gemeente kan ervoor zorgen dat je begeleiding krijgt op je werk, bijvoorbeeld door een jobcoach. Daarnaast kunnen gemeenten nog andere instrumenten aanbieden. Je kunt het beste bij de gemeente waar je woont navragen wat ze voor je kunnen doen.

Vragen of opmerkingen?

Het zijn best lastige regels. Kijk voor meer informatie op:
Meer banen voor mensen met arbeidsbeperking (banenafspraak):
Meer banen voor mensen met arbeidsbeperking (banenafspraak) | Werken met arbeidsbeperking | Rijksoverheid.nl

Werken met een arbeidsbeperking:
https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/werken-met-arbeidsbeperking/plannen-om-meer-mensen-met-een-beperking-aan-werk-te-helpen

Beschut werk voor mensen met een arbeidsbeperking:
Beschut werk voor mensen met een arbeidsbeperking | Werken met arbeidsbeperking | Rijksoverheid.nl

Meer informatie over de Wajong:
https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/wajong

Werkgevers kunnen met hun vragen ook terecht bij de Werkgeversservicepunten.

Voor algemene informatie over de regels van de Rijksoverheid kunt u contact opnemen met ‘Informatie Rijksoverheid’.

Colofon

Dit document is deels gebaseerd op een aantal documenten zoals het wetsvoorstel breed offensief, de Participatiewet en de banenafspraak. Deze zijn te vinden op:

Kamerbrief ‘Versterken banenafspraak en bijbehorende ondersteuning’:
Brief Tweede Kamer - Versterken banenafspraak en bijbehorende ondersteuning | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

Dit is een uitgave van: **Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid**
© Rijksoverheid | Juli 2023